Advies van het Europees Comité van de Regio's over het noodinstrument voor de eengemaakte markt

(2023/C 157/11)

Rapporteur: Muhterem ARAS (DE/Groenen), voorzitter van het deelstaatparlement van Baden-Württemberg

Referentiedocumenten: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een noodinstrument voor de eengemaakte markt en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2679/98 van de Raad

COM(2022) 459 final

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2019/1009 en (EU) nr. 305/2011 inzake noodprocedures voor conformiteitsbeoordeling, vaststelling van gemeenschappelijke specificaties en markttoezicht in geval van noodsituaties voor de eengemaakte markt

COM(2022) 461 final

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU en 2014/68/EU en tot invoering van noodprocedures voor conformiteitsbeoordeling, vaststelling van gemeenschappelijke specificaties en markttoezicht in geval van noodsituaties voor de eengemaakte markt

COM(2022) 462 final

I. AANBEVELINGEN VOOR WIJZIGINGEN

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een noodinstrument voor de eengemaakte markt en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2679/98 van de Raad

COM(2022) 459 final

Wijzigingsvoorstel 1

Overweging 33 als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Voorts kan de Commissie, om de beschikbaarheid van crisisrelevante goederen tijdens de noodfase voor de eengemaakte markt te waarborgen, de lidstaten aanbevelen strategische reserves te verdelen, met inachtneming van de beginselen van solidariteit, noodzakelijkheid en evenredigheid.	Voorts kan de Commissie, om de beschikbaarheid van crisisrelevante goederen tijdens de noodfase voor de eengemaakte markt te waarborgen, de lidstaten aanbevelen strategische reserves te verdelen, met inachtneming van de beginselen van solidariteit, noodzakelijkheid en evenredigheid. ***Daarbij moet rekening worden gehouden met de verschillende lokale en regionale behoeften, onder meer van ultraperifere gebieden, dichtbevolkte steden, plattelandsgebieden en grensregio's.***

Motivering

Spreekt voor zich.

Wijzigingsvoorstel 2

Artikel 1, lid 3, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten wisselen onderling en met de Commissie regelmatig informatie uit over alle aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen.	De lidstaten wisselen onderling en met de Commissie***, het Europees Parlement, het Europees Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité*** regelmatig informatie uit over alle aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen.

Motivering

Veel van de maatregelen die in het kader van het noodinstrument geactiveerd kunnen worden, moeten door lokale en regionale overheden worden uitgevoerd. Zij moeten dus op zijn minst via het CvdR geïnformeerd worden.

Wijzigingsvoorstel 3

Artikel 2, lid 8, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Deze verordening laat de verantwoordelijkheid van de lidstaten om de nationale veiligheid te waarborgen en hun bevoegdheid om essentiële staatsfuncties te waarborgen onverlet, met inbegrip van het waarborgen van de territoriale integriteit van de staat en het handhaven van de openbare orde.	Deze verordening laat de ***algemene*** verantwoordelijkheid van de lidstaten om de nationale veiligheid te waarborgen en hun bevoegdheid om essentiële staatsfuncties te waarborgen onverlet, met inbegrip van het waarborgen van de territoriale integriteit van de staat en het handhaven van de openbare orde.

Motivering

Het woord "algemeen" moet ter verduidelijking worden toegevoegd om de regels inzake vrij verkeer uit artikel 16 e.v. in de praktijk te kunnen toepassen.

Wijzigingsvoorstel 4

Artikel 4, lid 3, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie zit de adviesgroep voor en verzorgt het secretariaat ervan. De Commissie kan ***een vertegenwoordiger van het Europees Parlement,*** vertegenwoordigers van de EVA-staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, vertegenwoordigers van marktdeelnemers, organisaties van belanghebbenden, sociale partners en deskundigen uitnodigen om de vergaderingen van de adviesgroep als waarnemers bij te wonen. Zij nodigt de vertegenwoordigers van andere crisisrelevante organen op Unieniveau als waarnemers uit voor de desbetreffende vergaderingen van de adviesgroep.	De Commissie zit de adviesgroep voor en verzorgt het secretariaat ervan. ***Daarnaast hebben ook vertegenwoordigers van het Europees Parlement en het Europees Comité van de Regio's een permanente zetel in de adviesgroep.*** De Commissie kan vertegenwoordigers van de EVA-staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, vertegenwoordigers van marktdeelnemers, organisaties van belanghebbenden, sociale partners en deskundigen uitnodigen om de vergaderingen van de adviesgroep als waarnemers bij te wonen. Zij nodigt de vertegenwoordigers van andere crisisrelevante organen op Unieniveau als waarnemers uit voor de desbetreffende vergaderingen van de adviesgroep.

Motivering

Het Europees Parlement en het Europees Comité van de Regio's moeten elk een vaste zetel in de adviesgroep hebben om de parlementaire controle te waarborgen en om de lokale en regionale overheden, die de EU-wetgeving ter plaatse uitvoeren, bij de adviesgroep te betrekken. Die overheden krijgen bovendien rechtstreeks te maken met problemen en gevolgen van crises en kunnen daar dus uit eerste hand verslag over uitbrengen. Via het Europees Comité van de Regio's kunnen de belangen van lokale en regionale overheden in de adviesgroep behartigd worden.

Wijzigingsvoorstel 5

Artikel 5, lid 1, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten wijzen centrale verbindingsbureaus aan die verantwoordelijk zijn voor het onderhouden van contacten, de coördinatie en de informatie-uitwisseling met de centrale verbindingsbureaus van de andere lidstaten en met het in deze verordening bedoelde centrale verbindingsbureau op Unieniveau. Die verbindingsbureaus coördineren en verzamelen de input van de betrokken nationale bevoegde autoriteiten.	De lidstaten wijzen***, in samenwerking met de lokale en regionale overheden,*** centrale verbindingsbureaus aan die verantwoordelijk zijn voor het onderhouden van contacten, de coördinatie en de informatie-uitwisseling met de centrale verbindingsbureaus van de andere lidstaten en met het in deze verordening bedoelde centrale verbindingsbureau op Unieniveau. Die verbindingsbureaus coördineren en verzamelen de input van de betrokken nationale***, regionale en lokale*** bevoegde autoriteiten.

Motivering

De regionale en lokale overheden moeten hierbij betrokken worden, aangezien nationale verbindingsbureaus niet volstaan om informatie uit te wisselen. Afhankelijk van de politieke en grondwettelijke structuur van de lidstaten kunnen ook regionale of lokale bureaus ingezet worden.

Wijzigingsvoorstel 6

Artikel 6, lid 1, punt a), als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
a) samenwerking tussen de autoriteiten op nationaal en Unieniveau bij het beheer van de waakzaamheids- en de noodfase voor de eengemaakte markt in alle sectoren van de eengemaakte markt;	a) samenwerking tussen de autoriteiten op ***lokaal, regionaal,*** nationaal en Unieniveau bij het beheer van de waakzaamheids- en de noodfase voor de eengemaakte markt in alle sectoren van de eengemaakte markt;

Motivering

De lokale en regionale overheden moeten hierbij betrokken worden.

Wijzigingsvoorstel 7

Artikel 6, lid 2, punt a), als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
een inventaris van de betrokken nationale bevoegde autoriteiten, de overeenkomstig artikel 5 aangewezen centrale verbindingsbureaus en de in artikel 21 bedoelde centrale contactpunten, hun contactgegevens, en hun taken en verantwoordelijkheden tijdens de waakzaamheids- en de noodfase van deze verordening uit hoofde van het interne recht;	een inventaris van de betrokken nationale***, regionale en lokale*** bevoegde autoriteiten, de overeenkomstig artikel 5 aangewezen centrale verbindingsbureaus en de in artikel 21 bedoelde centrale contactpunten, hun contactgegevens, en hun taken en verantwoordelijkheden tijdens de waakzaamheids- en de noodfase van deze verordening uit hoofde van het interne recht;

Motivering

Het lokale en regionale niveau moet hierbij betrokken worden, afhankelijk van de bestuursstructuur van de lidstaten.

Wijzigingsvoorstel 8

Artikel 8, lid 3, punt c), als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
het geografische gebied; het deel van de eengemaakte markt dat door de verstoring of mogelijke verstoring wordt getroffen; de gevolgen voor specifieke geografische gebieden die bijzonder kwetsbaar of blootgesteld zijn aan verstoringen van de toeleveringsketen, waaronder ***de*** ultraperifere gebieden van de EU;	het geografische gebied; het deel van de eengemaakte markt dat door de verstoring of mogelijke verstoring wordt getroffen; de gevolgen voor specifieke geografische gebieden die bijzonder kwetsbaar of blootgesteld zijn aan verstoringen van de toeleveringsketen, waaronder ***grensregio's en*** ultraperifere gebieden van de EU;

Motivering

Spreekt voor zich.

Wijzigingsvoorstel 9

Artikel 9, lid 1, punt a), als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Indien de Commissie, rekening houdend met het advies van de adviesgroep, van oordeel is dat de in artikel 3, lid 2, bedoelde dreiging aanwezig is, activeert zij de waakzaamheidsfase voor de duur van maximaal zes maanden door middel van een uitvoeringshandeling. Die uitvoeringshandeling omvat het volgende:	Indien de Commissie, rekening houdend met het advies van de adviesgroep, van oordeel is dat de in artikel 3, lid 2, bedoelde dreiging aanwezig is, activeert zij de waakzaamheidsfase voor de duur van maximaal zes maanden door middel van een uitvoeringshandeling. Die uitvoeringshandeling omvat het volgende:
a) een beoordeling van de mogelijke gevolgen van de crisis;	a) een beoordeling van de mogelijke gevolgen van de crisis***, rekening houdend met de specifieke situatie van de grensregio's***;

Motivering

Spreekt voor zich.

Wijzigingsvoorstel 10

Artikel 11, lid 5, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De nationale bevoegde autoriteiten houden terdege rekening met de administratieve lasten voor marktdeelnemers, en met name kmo's, die gepaard kunnen gaan met informatieverzoeken, en zorgen ervoor dat ***deze tot een minimum worden beperkt***.	De nationale bevoegde autoriteiten houden terdege rekening met de administratieve lasten voor marktdeelnemers, en met name kmo's, die gepaard kunnen gaan met informatieverzoeken, en zorgen ervoor dat ***de inhoud van de verzoeken evenredig is en strikt beperkt tot wat nodig is om aan artikel 9 te voldoen***.

Motivering

Om onnodige lasten voor bedrijven te vermijden.

Wijzigingsvoorstel 11

Artikel 12, lid 2, punt a), als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De Commissie kan door middel van uitvoeringshandelingen eisen dat de lidstaten informatie verstrekken over de goederen die zijn opgenomen in een krachtens artikel 9, lid 1, vastgestelde uitvoeringshandeling, met betrekking tot al het volgende:	De Commissie kan door middel van uitvoeringshandelingen eisen dat de lidstaten informatie verstrekken over de goederen die zijn opgenomen in een krachtens artikel 9, lid 1, vastgestelde uitvoeringshandeling, met betrekking tot al het volgende:
a) de huidige voorraad op hun grondgebied;	a) de huidige voorraad ***en de locatie ervan*** op hun grondgebied;

Motivering

Het is belangrijk na te gaan waar de lidstaten crisisrelevante goederen opslaan, zodat die in geval van nood ook tijdig in afgelegen gebieden kunnen worden verdeeld.

Wijzigingsvoorstel 12

Artikel 12, lid 3, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Rekening houdend met de voorraden die de marktdeelnemers op hun grondgebied aanhouden of aanleggen, stellen de lidstaten alles in het werk om strategische reserves van de goederen van strategisch belang aan te leggen als bedoeld in lid 1. De Commissie ondersteunt de lidstaten bij de coördinatie en stroomlijning van hun inspanningen.	Rekening houdend met de voorraden die de marktdeelnemers op hun grondgebied aanhouden of aanleggen***, alsook met het territoriale evenwicht, waarbij met name eiland-, berg- en andere afgelegen gebieden niet uit het oog mogen worden verloren***, stellen de lidstaten alles in het werk om strategische reserves van de goederen van strategisch belang aan te leggen als bedoeld in lid 1. De Commissie ondersteunt de lidstaten bij de coördinatie en stroomlijning van hun inspanningen.

Motivering

Spreekt voor zich.

Wijzigingsvoorstel 13

Artikel 15, lid 1, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Wanneer de Commissie, rekening houdend met het advies van de adviesgroep, van oordeel is dat een verlening van de noodfase voor de eengemaakte markt noodzakelijk is, stelt zij de Raad voor de noodfase voor de eengemaakte markt te verlengen. Niettegenstaande dringende en uitzonderlijke veranderingen in de omstandigheden streeft de Commissie ernaar dit voorstel uiterlijk dertig dagen vóór het verstrijken van de periode waarvoor de noodfase voor de eengemaakte markt is geactiveerd, in te dienen. De Raad kan de noodfase voor de eengemaakte markt telkens met maximaal zes maanden verlengen door middel van een uitvoeringshandeling.	Wanneer de Commissie, rekening houdend met het advies van de adviesgroep, van oordeel is dat een verlening van de noodfase voor de eengemaakte markt noodzakelijk is, stelt zij de Raad voor de noodfase voor de eengemaakte markt te verlengen. Niettegenstaande dringende en uitzonderlijke veranderingen in de omstandigheden streeft de Commissie ernaar dit voorstel uiterlijk dertig dagen vóór het verstrijken van de periode waarvoor de noodfase voor de eengemaakte markt is geactiveerd, in te dienen. De Raad kan de noodfase voor de eengemaakte markt telkens met maximaal zes maanden verlengen door middel van een uitvoeringshandeling. ***Blijft een verlenging uit, dan verstrijkt de noodfase voor de eengemaakte markt automatisch.***

Motivering

Noodmaatregelen moeten steeds beperkt zijn in de tijd en automatisch aflopen om misbruik te voorkomen. Dat wordt weliswaar vermeld in artikel 14, lid 3, ("Activering"), maar niet in het artikel over deactivering. Vandaar deze verduidelijking.

Wijzigingsvoorstel 14

Artikel 16, lid 1, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Bij de vaststelling en toepassing van nationale maatregelen naar aanleiding van een noodsituatie voor de eengemaakte markt en de onderliggende crisis zien de lidstaten erop toe dat hun optreden volledig in overeenstemming is met het Verdrag en het Unierecht, en met name met de in dit artikel vastgelegde vereisten.	Bij de vaststelling en toepassing van nationale maatregelen naar aanleiding van een noodsituatie voor de eengemaakte markt en de onderliggende crisis zien de lidstaten erop toe dat hun optreden volledig in overeenstemming is met het Verdrag en het Unierecht, en met name met de in dit artikel vastgelegde ***en in dit verband prioritaire*** vereisten***; dat geldt vooral als zij maatregelen nemen overeenkomstig de Schengengrenscode***.

Motivering

Om de regels van het noodinstrument inzake vrij verkeer doeltreffend te maken, moeten ze gedeeltelijk voorrang op de Schengengrenscode hebben. Anders kunnen de lidstaten eenzijdige en ongecoördineerde grenscontroles invoeren die in wezen op grenssluitingen kunnen neerkomen.

Wijzigingsvoorstel 15

Artikel 16, lid 2, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Elke beperking is van tijdelijke aard en wordt opgeheven zodra de situatie het toelaat. Bovendien moet bij elke beperking rekening worden gehouden met de situatie van de grensregio's.	Elke beperking is van tijdelijke aard en wordt ***regelmatig beoordeeld en*** opgeheven zodra de situatie het toelaat. Bovendien moet bij elke beperking rekening worden gehouden met de situatie van de grensregio's.

Motivering

Spreekt voor zich.

Wijzigingsvoorstel 16

Artikel 16, lid 5, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten zien erop toe dat alle betrokken belanghebbenden in kennis worden gesteld van maatregelen tot beperking van het vrije verkeer van goederen, diensten en personen, met inbegrip van werknemers en dienstverleners, voordat deze maatregelen in werking treden. De lidstaten zorgen voor een permanente dialoog met de belanghebbenden, waaronder communicatie met de sociale partners en de internationale partners.	De lidstaten zien erop toe dat alle betrokken belanghebbenden ***alsook de lokale en regionale overheden*** in kennis worden gesteld van maatregelen tot beperking van het vrije verkeer van goederen, diensten en personen, met inbegrip van werknemers en dienstverleners, voordat deze maatregelen in werking treden. De lidstaten zorgen voor een permanente dialoog met de belanghebbenden, waaronder communicatie met ***het Europees Comité van de Regio's,*** de sociale partners en de internationale partners.

Motivering

De lokale en regionale overheden moeten hierbij worden betrokken.

Wijzigingsvoorstel 17

Artikel 19, lid 2, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten verstrekken de Commissie een verklaring van de redenen waarom de vaststelling van een dergelijke maatregel gerechtvaardigd en evenredig is, voor zover die redenen niet reeds duidelijk blijken uit de aangemelde maatregel. De lidstaten delen de Commissie de volledige tekst mee van de ***nationale*** wettelijke ***of regelgevende*** bepalingen die de maatregel bevat of door de maatregel worden gewijzigd.	De lidstaten verstrekken de Commissie een verklaring van de redenen waarom de vaststelling van een dergelijke maatregel gerechtvaardigd en evenredig is, voor zover die redenen niet reeds duidelijk blijken uit de aangemelde maatregel. De lidstaten delen de Commissie de volledige tekst mee van de ***in dat verband bij hen toepasselijke*** wettelijke bepalingen die de maatregel bevat***ten*** of door de maatregel worden gewijzigd.

Motivering

In sommige lidstaten kunnen de regio's hun eigen of aanvullende regels opstellen. Daarom moeten niet de nationale, maar álle wettelijke bepalingen genoemd worden die in de betrokken lidstaat toegepast kunnen worden.

Wijzigingsvoorstel 18

Artikel 21, lid 2, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten zorgen ervoor dat burgers, consumenten, marktdeelnemers en werknemers en hun vertegenwoordigers op hun verzoek en via de respectieve centrale contactpunten informatie van de bevoegde autoriteiten kunnen verkrijgen over de wijze waarop de respectieve nationale crisisresponsmaatregelen in het algemeen worden geïnterpreteerd en toegepast. In voorkomend geval omvat deze informatie een gids met stapsgewijze uitleg. De informatie wordt verstrekt in duidelijke en begrijpelijke taal. De informatie is eenvoudig op afstand en langs elektronische weg toegankelijk en wordt bijgewerkt.	De lidstaten zorgen ervoor dat burgers, consumenten, ***lokale en regionale overheden,*** marktdeelnemers en werknemers en hun vertegenwoordigers op hun verzoek en via de respectieve centrale contactpunten informatie van de bevoegde autoriteiten kunnen verkrijgen over de wijze waarop de respectieve nationale crisisresponsmaatregelen in het algemeen worden geïnterpreteerd en toegepast. In voorkomend geval omvat deze informatie een gids met stapsgewijze uitleg. De informatie wordt verstrekt in duidelijke en begrijpelijke taal. De informatie is eenvoudig op afstand en langs elektronische weg toegankelijk en wordt bijgewerkt.

Motivering

Iedereen moet toegang hebben tot de centrale contactpunten van de lidstaten. Het regionale niveau kan dat eenvoudiger maken. Met name in grensregio's en perifere gebieden is dat van essentieel belang.

Wijzigingsvoorstel 19

Artikel 22, lid 2, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Het centrale contactpunt op Unieniveau biedt burgers, consumenten, marktdeelnemers, werknemers en hun vertegenwoordigers de volgende bijstand:	Het centrale contactpunt op Unieniveau biedt burgers, consumenten, ***lokale en regionale overheden,*** marktdeelnemers, werknemers en hun vertegenwoordigers de volgende bijstand:

Motivering

De lokale en regionale overheden moeten hierbij worden betrokken.

Wijzigingsvoorstel 20

Artikel 24, lid 1, als volgt wijzigen:

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Bij ernstige crisisgerelateerde tekorten of een onmiddellijke dreiging daarvan kan de Commissie vertegenwoordigende organisaties of marktdeelnemers in crisisrelevante toeleveringsketens verzoeken om op vrijwillige basis en binnen een bepaalde termijn specifieke informatie aan de Commissie te verstrekken over de productiecapaciteit en eventuele bestaande voorraden van crisisrelevante goederen en onderdelen daarvan in productiefaciliteiten in de Unie en in faciliteiten in derde landen die zij exploiteren, waarmee zij contracten sluiten of waar zij voorraden aankopen, alsmede informatie over eventuele relevante verstoringen van de toeleveringsketen binnen een bepaalde termijn.	Bij ernstige crisisgerelateerde tekorten of een onmiddellijke dreiging daarvan kan de Commissie vertegenwoordigende organisaties of marktdeelnemers in crisisrelevante toeleveringsketens verzoeken om op vrijwillige basis en binnen een bepaalde termijn specifieke informatie aan de Commissie te verstrekken over de productiecapaciteit en eventuele bestaande voorraden van crisisrelevante goederen en onderdelen daarvan in productiefaciliteiten in de Unie en in faciliteiten in derde landen die zij exploiteren, waarmee zij contracten sluiten of waar zij voorraden aankopen, alsmede informatie over eventuele relevante verstoringen van de toeleveringsketen binnen een bepaalde termijn. ***De Commissie zorgt ervoor dat de administratieve en commerciële lasten voor de marktdeelnemers en met name voor kmo's zo veel mogelijk beperkt worden, dat de antwoordtermijnen realistisch zijn en dat de inhoud van haar verzoeken evenredig en absoluut noodzakelijk is.***

Motivering

Om onnodige lasten voor bedrijven te vermijden.

II. **BELEIDSAANBEVELINGEN**

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S (CvdR),

1. is ingenomen met het voorstel van de Europese Commissie voor een noodinstrument voor de eengemaakte markt om de werking van de eengemaakte markt en het vrij verkeer van personen in toekomstige crisissituaties te verzekeren.

2. Tijdens de COVID-19-pandemie konden de vrijheden van de eengemaakte markt dankzij gecoördineerde EU-maatregelen weer hersteld worden. De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die indruist tegen het volkenrecht, maakt echter duidelijk hoe snel nieuwe crises kunnen ontstaan.

3. Crises kunnen zware gevolgen voor de eengemaakte markt met zich meebrengen. Het is dus belangrijk op maat gesneden maatregelen te treffen om door crises veroorzaakte verschillen op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau te kunnen bestrijden en een op maat gesneden cohesiebeleid te voeren dat, met dezelfde doelstellingen, de weerbaarheid tegen crises bevordert.

4. Het Europees Comité van de Regio's (CvdR) herhaalt zijn standpunt dat met name het vrij verkeer van goederen, personen en diensten beschermd moet worden tegen crises. Het benadrukt de bijzondere rol van grensregio's voor de goede werking van de interne markt.

5. Met name de in artikel 174 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie genoemde gebieden worden hard geraakt door de gevolgen van crises, aangezien deze gebieden al vanwege hun specifieke situatie voor grote uitdagingen staan.

6. Er is bijgevolg een robuust algemeen EU-crisiskader voor de interne markt nodig, dat bestaande en geplande sectorspecifieke regelingen aanvult.

Grensbeheer in het noodinstrument voor de eengemaakte markt

7. Vooral grensregio's lijden onder crisisgerelateerde en met name eenzijdige en onverwachte grenssluitingen. Die hebben gevolgen voor de volledige grensoverschrijdende samenwerking op gebieden zoals onderwijs, gezondheid, energie, goederenvervoer, alsook voor grensarbeiders, dienstverleners, gezinnen en andere interpersoonlijke betrekkingen.

8. Grenscontroles komen in wezen neer op grenssluitingen, door de kilometerslange files aan grensovergangen waartoe ze leiden.

9. De Europese Commissie zou de regels inzake vrij verkeer van het noodinstrument voor de eengemaakte markt dus gedeeltelijk voorrang moeten geven op de Schengengrenscode om het vrij verkeer van personen, diensten en goederen in tijden van crisis te waarborgen.

10. De Raad zou na de inwerkingtreding van de verordening onderhandelingen met derde landen aan de buitengrenzen van de EU moeten opstarten om soortgelijke regels inzake vrij verkeer in te voeren.

11. Het CvdR verwijst in dat verband naar zijn advies over de herziening van de governance in het Schengengebied ([1]), waarin het de lidstaten vraagt om controles aan de binnengrenzen strikt te beperken tot maximaal 24 maanden in totaal en toe te lichten waarom alternatieve maatregelen niet geschikt zijn.

12. Ook vraagt het de Raad om de invoering van het Europees grensoverschrijdend mechanisme niet langer tegen te houden, zodat er in grensregio's gemakkelijk intergouvernementele oplossingen kunnen worden toegepast.

Het noodinstrument voor de eengemaakte markt vanuit regionaal oogpunt

13. Over het algemeen is de plaatsgebonden aanpak van het voorstel en de klemtoon op reizen en handel een goede zaak. Toch zou het noodinstrument daarnaast een sterkere territoriale insteek moeten hebben zodat het ook lokaal efficiënt kan werken.

14. Daarom zouden vertegenwoordigers van het CvdR een permanente zetel in de adviesgroep moeten hebben.

15. Ook moeten lokale en regionale overheden betrokken worden bij de organisatie van de centrale verbindingsbureaus en moeten ze gelijke toegang tot de nationale centrale contactpunten en het centraal contactpunt op EU-niveau krijgen.

16. Niet vergeten mag worden dat (potentieel) crisisrelevante goederen ongelijk over de eengemaakte markt verdeeld zijn. Het is dus absoluut noodzakelijk dat alle lidstaten echt solidair zijn met elkaar, zodat de verdeling van die goederen in zwaar getroffen gebieden gewaarborgd kan worden. Het CvdR is in dat verband ingenomen met het verbod op uitvoerbeperkingen.

17. De desbetreffende definities en criteria zouden in het hele voorstel consistenter kunnen worden gemaakt en daarbij zou meer rekening gehouden kunnen worden met het regionale perspectief.

Governance van het noodinstrument voor de eengemaakte markt

18. In dit verband dienen met het oog op de rechtszekerheid de afzonderlijke definities te worden verduidelijkt om helder vast te leggen onder welke voorwaarden, in welke omstandigheden en bij welke crises het noodinstrument zal worden ingezet.

19. Het CvdR is ingenomen met het voorgestelde stoplichtsysteem en de bijbehorende drie fasen van noodplanning, waakzaamheid voor de eengemaakte markt en noodsituatie voor de eengemaakte markt met het oog op een betere crisispreventie, -paraatheid en -beheersing.

20. Met name de nadruk op uitwisseling van informatie, op communicatie en op coördinatie tussen de lidstaten is een goede zaak. Voor toekomstige crises zou een gezamenlijk online-informatiepunt kunnen worden ingericht zoals Re-open EU tijdens de COVID-19-pandemie.

21. Om de rechtsonzekerheid niet te vergroten, moet het instrument complementair zijn en stroken met sectorspecifieke en andere algemene regelingen, met name de Schengengrenscode.

([1]) Advies van het Comité van de Regio's over de herziene governance van het Schengengebied (COR-2022-01129-00-01) (PB C 498 van 30.12.2022, blz. 114).

22. Het CvdR herinnert aan het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel en stelt vast dat het voorstel van de Europese Commissie zeer ver gaat. Het is dus heel belangrijk om bij de toepassing van het instrument te zorgen voor voldoende controle en transparantie, ook om toezicht te houden op en tegenwicht te bieden aan de potentieel verregaande uitbreiding van de aan de Commissie overgedragen bevoegdheden. Dat lukt alleen met heldere, ondubbelzinnige criteria en kwantificeerbare drempelwaarden, in combinatie met een eerlijke rechtsbedeling, waarmee niet alleen de participatie van de lidstaten en het Europees Parlement, maar ook van de nationale en regionale parlementen wordt gewaarborgd.

23. Bij elke noodmaatregel moet zijn gegarandeerd dat de arbeidswetgeving en grondrechten, waaronder de sociale, werknemers- en vakbondsrechten, volledig in acht worden genomen en doeltreffend kunnen worden gehandhaafd.

24. Er moet geëvalueerd worden of het toezicht op toeleveringsketens, het verzoeken om informatie van bedrijven en de verplichting om bepaalde bestellingen voorrang te geven, noodzakelijk en evenredig zijn, want juist in tijden van crisis zouden bijkomende lasten voor bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen, beperkt moeten worden. Krappe antwoordtermijnen zouden op zijn minst verlengd moeten worden.

25. Het is goed dat de conformiteitsbeoordeling van strategisch belangrijke producten versneld wordt. Dat zou ook bij andere productgroepen moeten gebeuren.

26. De Europese Commissie zou moeten zorgen voor transparante gemeenschappelijke aanbestedingen en lessen moeten trekken uit de fouten die indertijd zijn gemaakt bij het sluiten van contracten met producenten van coronavaccins.

27. Tot slot is het CvdR ingenomen met de lopende debatten over de versterking van de Europese strategische autonomie, onafhankelijk van crises, en kijkt het alvast uit naar het wetsontwerp van de Europese Commissie over kritieke grondstoffen. Daarin zou zij rekening moeten houden met de voorstellen uit het CvdR-advies over het actieplan inzake kritieke grondstoffen ([2]).

Brussel, 8 februari 2023.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's

Vasco ALVES CORDEIRO

([2]) Advies van het Europees Comité van de Regio's — Actieplan inzake kritieke grondstoffen (COR-2020-04292-00-01) (PB C 175 van 7.5.2021, blz. 10).